

GVB Holding NV

Jaarverslag 2021

Toelichting bij de geconsolideerde jaarrekening

Algemeen

GVB Holding NV is een naamloze vennootschap naar Nederlands recht die is opgericht op 26 oktober 2006 en is gevestigd te Amsterdam. De statuten van GVB Holding NV zijn het laatst gewijzigd bij akte van 28 oktober 2015. Gemeente Amsterdam houdt alle aandelen in de vennootschap. GVB Holding NV met Kamer van Koophandel nummer 34258788, is statutair gevestigd op Arlandaweg 106, 1043 HP Amsterdam, Postbus 2131, 1000 CC Amsterdam.

Deze jaarrekening heeft betrekking op boekjaar 2021, dat is geëindigd op balansdatum 31 december 2021.

Activiteiten

De belangrijkste activiteiten van GVB Holding NV en haar dochtermaatschappijen ('de Groep') zijn het verlenen van diensten op het gebied van openbaar vervoer en daaraan gerelateerde activiteiten in groot Amsterdam.

Continuïteit

Vervoerregio Amsterdam, de concessieverlener voor het openbaar vervoer, heeft eind 2013 afspraken gemaakt met GVB Exploitatie BV over de uitvoering van het openbaar vervoer tot en met 2024 in de gemeenten Amsterdam, Diemen, Duivendrecht, gemeente Ouder-Amstel en enkele uitlopers naar Amstelveen en Schiphol. Parallel daaraan heeft afdeling Metro en Tram van gemeente Amsterdam als opdrachtgever voor het onderhoud van de railinfrastructuur voor dezelfde periode een contract met GVB Infra BV afgesloten voor het beheer en onderhoud van de railinfrastructuur in Amsterdam. Afdeling Verkeer en Openbare Ruimte van gemeente Amsterdam heeft een contract met GVB Veren BV afgesloten voor instandhouding van de (veer)verbindingen tot en met 2024.

Met ingang van 1 januari 2022 is de nieuwe OV-Governance van kracht. Vanaf 1 januari 2022 is Vervoerregio Amsterdam de opdrachtgever voor alle beheer- en onderhoudsactiviteiten van de railinfrastructuur en is GVB Infra BV opdrachtnemer. Hiervoor is voor de looptijd van 13 jaar de Asset Management Railinfra Overeenkomst (AMRI) gesloten tussen Vervoerregio Amsterdam en GVB Infra BV (de statutaire entiteit van het Railinfrabedrijf). De tram- en metro-infrastructuur blijft in eigendom van gemeente Amsterdam.

Op 1 januari 2022 is het in 2013 afgesloten contract tussen gemeente Amsterdam, afdeling Metro en Tram, komen te vervallen. Een deel van de medewerkers en een aantal projecten van de afdeling Metro en Tram zijn op 1 januari 2022 overgekomen naar GVB Infra BV.

Conform de concessieafspraken neemt de exploitatiesubsidie af van € 102 miljoen in 2012 naar nihil in 2024. In deze periode zijn majeure ontwikkelingen voorzien, die leiden tot grote financiële en vervoerkundige wijzigingen (zoals in 2018 de start van de exploitatie van de Noord/Zuidlijn, de daarbij behorende aanpassing van de dienstregeling van het bovengrondse netwerk en de exploitatie van de nieuwe Amstelveenlijn in 2020). Vervoerregio Amsterdam, gemeente Amsterdam en GVB treden met elkaar in overleg om de vervoerconcessie en het beheer- en onderhoudscontract op de effecten van deze ontwikkelingen te bespreken.

Partijen hebben daarnaast afgesproken dat in de jaren 2015, 2018 en 2021 een herijking van de gemaakte afspraken plaatsvindt. De laatst genoemde herijking is nog onderhanden. Deze herijking en de teruglopende concessiebijdrage leiden niet tot een continuïteitsrisico.

Sinds maart 2020 heeft de intrede van het coronavirus (COVID-19) een kenmerkende financiële impact op resultaten en liquiditeit van GVB. GVB merkt de financiële gevolgen hiervan met name als gevolg van significant dalende reizigersaantallen en als gevolg hiervan dalende reizigersopbrengsten. De directie heeft verschillende scenario's uitgewerkt met daarin opgenomen de liquiditeitspositie voor het komende jaar. Ook heeft de directie scenario's uitgewerkt om te beoordelen onder welke omstandigheden de liquiditeitspositie van GVB onder druk komt te staan.

Dochteronderneming GVB Exploitatie BV heeft in 2021, net als in 2020, een beroep gedaan op de door de overheid uitgegeven Beschikbaarheidsvergoeding OV (BVOV2021) voor de periode 1 januari 2021 tot en met 31 december 2021. Onder voorwaarden betreft de vergoeding in 2021 100% van de kosten (in 2020 was dit 95%), die in aanmerking komen voor de BVOV2021. In juni 2021 heeft GVB Exploitatie BV een voorschot van € 133,9 miljoen ontvangen van Vervoerregio Amsterdam op het totaal van de ingediende BVOV2021 van € 156,9 miljoen. De in 2020 ontvangen NOW vergoeding van € 21,2 miljoen is in 2021 terugbetaald aan het UWV. Dit is een voorwaarde om voor 2020 in aanmerking te komen voor de BVOV2020. Vanuit de overheid is duidelijk geworden dat de BVOV voor de periode 1 januari 2022 tot en met 31 augustus 2022 wordt verlengd. GVB Exploitatie BV gaat van deze mogelijkheid gebruik maken. Voor de resterende maanden van 2022 als ook voor de jaren 2023 en 2024 is het landelijke OV in overleg met de overheid voor continuering van een vergoeding waardoor de beschikbaarheid van het OV voor de reizigers kan worden gegarandeerd.

Daarnaast heeft dochteronderneming GVB Activa BV op 15 april 2020 externe financiering aangetrokken bij de BNG Bank en de Nederlandse Waterschapsbank ten bedrage van € 150,0 miljoen met een looptijd van 30 jaar waardoor de groep GVB Holding NV aan haar verplichtingen kan blijven voldoen. De aflossingstermijn is 30 jaar. In december 2021 is de eerste € 5 miljoen op deze financiering afgelost.

GVB Activa BV heeft in oktober 2019 een externe kredietfaciliteit van € 400,0 miljoen afgesloten bij de BNG Bank en de Nederlandse Waterschapsbank in samenwerking met Vervoerregio Amsterdam. Deze kredietfaciliteit van € 400,0 miljoen wordt in tranches verstrekt. Op 31 december 2021 bedraagt deze maximale kredietfaciliteit € 275,0 miljoen. Op 31 december 2021 heeft GVB Activa BV uit de maximale kredietfaciliteit van € 275,0 miljoen € 78,0 miljoen 'getrokken'. In 2022 wordt deze kredietfaciliteit met € 75,0 miljoen verhoogd tot € 350,0 miljoen. Deze kredietfaciliteit wordt gebruikt voor de aanschaf van onder andere nieuwe bussen, trams en metro's. Vervoerregio Amsterdam vergoedt aan Activa BV de kapitaallasten van de kredietfaciliteit.

Op 31 december 2021 is nog steeds een groot deel van het rijdend materieel gefinancierd door middel van investeringsbijdragen van Vervoerregio Amsterdam. Het rijdend materieel dat in 2021 in gebruik is genomen wordt door middel van een kapitaallastenvergoeding door Vervoerregio Amsterdam bekostigd.

De directie is van mening dat voldoende maatregelen kunnen worden getroffen om de operationele en financiële impact als gevolg van het coronavirus (COVID-19) te mitigeren en om te blijven voldoen aan haar verplichtingen. De directie bewaakt de effecten op continue basis en treft waar nodig aanvullende maatregelen. Hoewel er onzekerheden zijn op dit moment is de directie niet van mening dat de gevolgen van het coronavirus (COVID-19) een materieel negatief effect zullen hebben op de financiële conditie of liquiditeit van GVB. Op basis van deze verwachting is de jaarrekening 2021 opgesteld op basis van going concern grondslagen.

Stelselwijzigingen

In 2021 heeft geen stelselwijziging plaatsgevonden.

Schattingen

Om de grondslagen en regels voor het opstellen van de jaarrekening te kunnen toepassen, is het nodig dat de directie van GVB Holding NV zich over verschillende zaken een oordeel vormt, en dat de directie schattingen maakt die essentieel kunnen zijn voor de in de jaarrekening opgenomen bedragen. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen. De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld. Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien en in toekomstige perioden waarvoor de herziening gevolgen heeft.

De volgende waarderingsgrondslagen zijn naar de mening van het management het meest kritisch voor het weergeven van de financiële positie en vereisen schattingen: voorziening instandhoudingsverplichtingen en afschrijvingsduur materiële vaste activa.

Schattingwijziging

In 2021 heeft geen schattingswijziging plaatsgevonden.

Consolidatie

In de consolidatie worden de financiële gegevens opgenomen van GVB Holding NV samen met haar dochtermaatschappijen en andere rechtspersonen waarop zij overheersende zeggenschap kan uitoefenen of over wie zij de centrale leiding heeft. Dochtermaatschappijen zijn deelnemingen waarin GVB Holding NV meer dan de helft van de stemrechten in de algemene vergadering kan uitoefenen, of meer dan de helft van de bestuurders of van de commissarissen kan benoemen of ontslaan. Hierbij wordt ook rekening gehouden met financiële instrumenten en potentiële stemrechten die kunnen worden uitgeoefend.

Nieuw verworven deelnemingen worden in de consolidatie betrokken vanaf het tijdstip waarop beleidsbepalende invloed kan worden uitgeoefend. Afgestoten deelnemingen worden in de consolidatie betrokken tot het tijdstip van beëindiging van deze invloed.

De dochtermaatschappijen en andere rechtspersonen over wie GVB Holding NV een overheersende zeggenschap kan uitoefenen of over wie zij de centrale leiding heeft, worden voor 100% in de consolidatie betrokken. Intercompany-transacties, intercompany-winsten, onderlinge vorderingen en onderlinge schulden tussen moeder- en dochtermaatschappijen en tussen dochtermaatschappijen onderling worden geëlimineerd. De waarderingsgrondslagen van dochtermaatschappijen zijn gelijk aan de waarderingsgrondslagen voor de groep.

Groepsverhoudingen

GVB Holding NV te Amsterdam staat aan het hoofd van een groep rechtspersonen.

Tabel 35 Geconsolideerde maatschappijen naar de stand van 31 december 2021

Naam	Statutaire zetel	Aandeel in het geplaatste kapitaal
GVB Exploitatie BV	Amsterdam	100%
GVB Infra BV	Amsterdam	100%
GVB Activa BV	Amsterdam	100%
GVB Veren BV	Amsterdam	100%
MEA BV	Amsterdam	100%
GVB Stations Retail & Ontwikkeling BV	Amsterdam	100%
GVB Commercieel Vervoer BV	Amsterdam	100%

Toepassing van artikel 2:402 BW

De vennootschappelijke winst-en-verliesrekening over 2021 van GVB Holding NV is verwerkt in de geconsolideerde jaarrekening. Daarom is in de vennootschappelijke jaarrekening slechts een beknopte winst-en-verliesrekening opgenomen, overeenkomstig artikel 2:402 BW waarin slechts het aandeel in het resultaat van de vennootschappen waarin wordt deelgenomen na belastingen en het overige resultaat na belastingen wordt weergegeven.

Verbonden partijen

Als verbonden partij van GVB Holding NV worden alle rechtspersonen aangemerkt door wie overheersende zeggenschap, gezamenlijke zeggenschap of invloed van betekenis kan worden uitgeoefend. Ook rechtspersonen die overwegende zeggenschap kunnen uitoefenen worden aangemerkt als verbonden partij. Ook de statutaire directieleden en andere sleutelfunctionarissen in het management van GVB Holding NV en nauwe verwanten zijn verbonden partijen.

De aard en de omvang van transacties van betekenis met verbonden partijen worden toegelicht voor zover deze niet onder normale marktvoorwaarden zijn aangegaan.

Gemeente Amsterdam

- Gemeente Amsterdam houdt het merendeel van de aandelen in GVB Holding NV. Vervoerregio Amsterdam heeft een prioriteitsaandeel waaraan bijzondere zeggenschapsrechten zijn verbonden. Samen vormen ze als zodanig de algemene vergadering van GVB Holding NV. Gemeente Amsterdam verstrekt investeringsbijdragen voor investeringen in de strategische materiële vaste activa in GVB Veren BV.
- GVB Infra BV heeft met de afdeling Metro en Tram van gemeente Amsterdam overeenkomsten gesloten voor het uitvoeren van regulier onderhoud en het uitvoeren van vervangingsonderhoud aan de railinfrastructuur. De overeenkomsten vertegenwoordigen voor 2021 een waarde van € 73,9 miljoen (2020: € 69,9 miljoen). Met ingang van 1 januari 2022 is de nieuwe OV-Governance van kracht. Vanaf 1 januari 2022 is Vervoerregio Amsterdam de opdrachtgever voor alle beheer- en onderhoudsactiviteiten van de railinfrastructuur en is GVB Infra BV opdrachtnemer.
- Afdeling Verkeer en Openbare Ruimte van gemeente Amsterdam is opdrachtgever voor GVB Veren BV voor de exploitatie van de veerdiensten. De opbrengst voor de exploitatie van GVB Veren BV bedraagt in 2021 € 16,3 miljoen (2020: € 16,0 miljoen).

Vervoerregio Amsterdam

Vervoerregio Amsterdam en GVB hebben een overeenkomst (OV-concessie) gesloten voor het openbaar vervoer en de sociale veiligheid in het concessiegebied Amsterdam. De opbrengsten uit deze overeenkomst bedragen in 2021 voor GVB € 10,1 miljoen (2020: € 14,8 miljoen). Vervoerregio Amsterdam oefent via gemeente Amsterdam doorslaggevende zeggenschap uit over GVB Exploitatie BV. Dit betekent dat daar waar de statuten van GVB Holding NV bevoegdheden geven aan de aandeelhouder met betrekking tot GVB Exploitatie BV, gemeente Amsterdam deze bevoegdheden zal uitoefenen na voorafgaand overleg met Vervoerregio Amsterdam en overeenkomstig de aanwijzingen van Vervoerregio Amsterdam zal handelen.

MEA BV heeft in 2015 een achtergestelde lening verstrekt aan de Coöperatie Openbaar Vervoerbedrijven U.A. van € 1,3 miljoen. Deze lening is in januari 2021 ingelost.

Buiten de reguliere jaarlijkse beloningen hebben geen transacties met directie en commissarissen plaatsgevonden.

De verbonden partijen worden in dit verslag bij naam genoemd, zonder terugkerende vermelding dat het verbonden partijen betreft.